

آیین نامه بیمه اجتماعی

صندوق حمایت و بازنشستگی آینده ساز

بسمه تعالی

هیأت امنا صندوق حمایت و بازنشستگی آینده‌ساز، مستنداً به بند (ت) ماده (۹)، بند (ج) ماده (۱۲) و ماده (۲۵) اساسنامه صندوق، تصویب نمود:

آیین‌نامه بیمه اجتماعی صندوق حمایت و بازنشستگی آینده‌ساز

فصل اول: تعاریف و کلیات

ماده ۱- هدف از تدوین این آیین‌نامه، تعیین حقوق و تکالیف و تنظیم روابط بین بیمه‌شدگان، کارفرمایان و صندوق حمایت و بازنشستگی آینده‌ساز، در نحوه پرداخت و وصول به موقع حق بیمه و چگونگی بهره‌مندی از مستمری بازنشستگی، مستمری از کارافتادگی، حقوق وظیفه بازماندگان، مقرری بیکاری، بیمه درمان و سایر حمایت‌های قانونی مقرر، در چارچوب مفاد اساسنامه صندوق، این آیین‌نامه و قوانین و مقررات مربوطه و با توجه به حمایت‌های موضوع قانون تأمین اجتماعی در شرایط برقراری مستمری‌های مذکور به عنوان حداقل حمایت‌های قانونی در موارد مسکوت، می‌باشد.

ماده ۲- عبارات و اصطلاحات بکار رفته در این آیین‌نامه، به شرح زیر تعریف می‌گردد:

الف-صندوق: صندوق حمایت و بازنشستگی آینده‌ساز.

ب-اساسنامه: اساسنامه صندوق، مصوب ۱۳۹۸/۶/۲۴ شورای عالی رفاه و تأمین اجتماعی.

پ-بیمه‌شده: فردی است که مطابق مقررات این آیین‌نامه و با پرداخت حق بیمه به صندوق، عضو صندوق محسوب می‌گردد.

ت-بازماندگان: افراد تحت تکفل بیمه شده متوفی که در این آیین‌نامه تعیین گردیده‌اند و به تبع بیمه شده از حقوق وظیفه و سایر مزایای مربوطه، در چارچوب این آیین‌نامه استفاده می‌نمایند.

ث-کارفرما: سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران و شرکت‌های تابعه و وابسته به آن و نیز سایر بنگاه‌ها، شرکت‌ها، مؤسسات و اشخاص متقاضی که به موجب ضوابط مربوطه یا قرارداد، به عضویت صندوق پذیرفته شده یا می‌شوند و کارکنان خود را جهت عضویت و بیمه پردازی به صندوق معرفی می‌نمایند.

ج-حق بیمه: وجوهی است که به موجب این آیین‌نامه و برای برقراری مزایای مربوطه، به صندوق پرداخت می‌گردد.

چ-بازنشستگی: رسیدن بیمه‌شده به سن و سابقه بیمه پردازی مقرر در این آیین‌نامه که موجب فراغت از اشتغال و دریافت مستمری تحت این عنوان می‌گردد.

ح-از کارافتادگی کلی: کاهش قدرت کار بیمه‌شده به نحوی که نتواند با اشتغال به کار سابق یا کار دیگر، بیش از یک سوم درآمد قبلی خود را به دست آورد.

خ- از کار افتادگی جزئی: کاهش قدرت کار بیمه‌شده به نحوی که از کار افتاده کلی نبوده لیکن با اشتغال به کار سابق یا کار دیگر فقط قسمتی از درآمد خود را به دست آورد.

د- مستمری: وجوهی است که برابر شرایط مقرر در این آیین‌نامه، به منظور جبران قطع تمام یا بخشی از درآمد، به بیمه‌شده و در صورت فوت او به بازماندگان وی، تحت عنوان "مستمری" و یا "حقوق" پرداخت می‌گردد.

ذ- بیکاری: وضعیت بیمه‌شده‌ای است که بدون میل و اراده بیکار شده و آماده به کار باشد و برابر ضوابط مربوطه، مشمول دریافت مقرری بیکاری گردد.

ر- کمک هزینه ازدواج: مبلغی است که در صورت ازدواج بیمه‌شده و مستمری‌بگیر، بر اساس مفاد این آیین‌نامه پرداخت می‌گردد.

ز- کمک هزینه عائله‌مندی: مبلغی است که در صورت عائله‌مندی بیمه‌شده و مستمری‌بگیر، بر اساس شرایط مقرر در این آیین‌نامه پرداخت می‌گردد.

س- کمک هزینه کفن و دفن: مبلغ مقطوعی که به منظور تأمین هزینه‌های مربوط به کفن و دفن بیمه‌شده و مستمری‌بگیر، در مواردی که بازماندگان یا خانواده او عهده‌دار انجام این موضوع شوند، پرداخت می‌گردد.

ماده ۳- وظایف و اختیارات ارکان صندوق (هیأت امناء، هیأت مدیره، مدیرعامل و هیأت نظارت) جهت اجرای این آیین‌نامه، به شرح مقرر در اساسنامه و سایر ضوابط حاکم بر صندوق می‌باشد.

ماده ۴- بیمه اجتماعی موضوع این آیین‌نامه، شامل موارد زیر می‌باشد:

الف- مستمری بازنشستگی.

ب- مستمری از کار افتادگی (اعم از جزئی و کلی).

پ- مستمری فوت (بازماندگان).

ت- مقرری بیکاری.

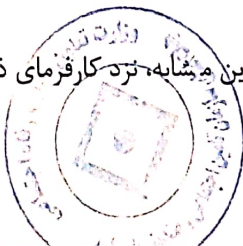
ث- بیمه درمان مستمری‌بگیران و مقرری‌بگیران بیکاری و عائله تحت تکفل آنان.

تبصره- مشمولین این آیین‌نامه از کمک هزینه ازدواج و عائله‌مندی، از پا افتادگی، حق کهولت و سایر کمک‌ها و حمایت‌های مربوطه، برابر مفاد این آیین‌نامه و در چارچوب اعتبارات مصوب، برخوردار خواهند شد.

ماده ۵- مشمولین این آیین‌نامه به شرح زیر می‌باشند:

الف- افرادی که به هر عنوان در مقابل دریافت مزد یا حقوق و فوق‌العاده و یا سایر عناوین مشابه تردد کارفرمای ذی‌ربط اشتغال داشته و حق بیمه به صندوق پرداخت می‌نمایند.

ب- خویش‌فرمایان و ادامه‌دهندگان بیمه به صورت اختیاری.

ب- در بافت کنندگان مستمری‌های بازنشستگی، از کارافتادگی و فوت و مقرری بیکاری.

ماده ۶- شرایط عضویت بیمه‌شده در صندوق به شرح زیر است:

الف- در زمان عضویت کمتر از ۱۸ سال تمام و بیشتر از ۴۵ سال تمام سن نداشته باشد.

ب- کارفرمای ذی‌ربط نسبت به پرداخت مبالغ ذیل جهت پذیرش عضویت فرد در صندوق و همچنین استمرار عضویت بیمه‌شده اقدام نماید. مبالغ مذکور بنا به پیشنهاد صندوق، در بودجه سنواتی صندوق تعیین می‌گردد:

۱- مبلغی در ابتدای بررسی و پذیرش عضویت هر فرد، جهت تأمین هزینه‌های تشکیل پرونده و سایر موارد مربوط.

۲- حق عضویت سالانه بابت هر فرد بیمه‌شده تا زمانی که بیمه‌شده در استخدام کارفرما می‌باشد.

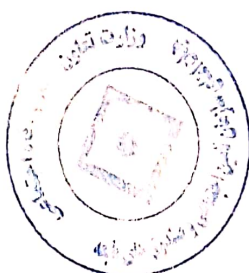
تبصره ۱- متقاضی از تاریخ پذیرش و عضویت در صندوق، به‌عنوان بیمه‌شده محسوب و مشمول حقوق و تعهدات مندرج در این آیین‌نامه می‌باشد. تاریخ پذیرش و عضویت بیمه‌شدگان، به‌صورت دقیق توسط صندوق تعیین و به کارفرمای ذی‌ربط اعلام می‌گردد.

تبصره ۲- چنانچه فرد متقاضی در زمان تقاضای عضویت بیش از ۴۵ سال تمام سن داشته و فاقد سابقه بیمه پردازی یا سابقه بیمه پردازی کافی و قابل انتقال به صندوق از سایر سازمان‌ها و صندوق‌های بیمه و بازنشستگی باشد، مکلف است برای تکمیل سابقه ماه‌های بیش از چهل و پنج سال تمام سن، مابه‌التفاوت مربوطه را به انضمام بازده‌های برآوردی که سالیانه به تصویب هیأت مدیره صندوق رسیده و در هر صورت نباید کمتر از نرخ سود اوراق مشارکت (موضوع بند هـ) ماده (۷) قانون ساختار نظام جامع رفاه و تأمین اجتماعی-م صوب ۱۳۸۳) باشد، به صورت نقدی یا حداکثر در اقساط ۳۶ ماهه پرداخت نماید. دستورالعمل نحوه اجرای این تبصره، حداکثر ظرف مدت سه ماه با پیشنهاد مدیرعامل به تصویب هیأت مدیره صندوق رسیده و پس از تأیید دبیرخانه هیأت امنا اجرا می‌گردد.

تبصره ۳- افرادی که در سایر صندوق‌های بیمه و بازنشستگی دارای سوابق پرداخت حق بیمه و بازنشستگی قابل انتقال به صندوق باشند، به میزان مدت سوابق قابل انتقال، به حداکثر سن آنان اضافه می‌گردد، مشروط بر اینکه در زمان تقاضای عضویت، انتقال سوابق خود را برابر قوانین و مقررات مربوطه انجام داده و مابه‌التفاوت حق بیمه متعلقه را به صورت کامل به صندوق پرداخت نمایند.

ماده ۷- ملاک تشخیص سن بیمه‌شده برای برخورداری از مزایای این آیین‌نامه شناسنامه‌ای است که در بدو عضویت به صندوق ارائه شده یا می‌شود و هرگونه تغییرات بعدی که پس از آن در شناسنامه به عمل آید، برای صندوق ملاک عمل نمی‌باشد.

تبصره- در صورتی که روز تولد بیمه‌شده مشخص نباشد، روز اول ماه مندرج در مدارک تولد و چنانچه ماه تولد مشخص نباشد، اول مهرماه ملاک محاسبه خواهد بود.

فصل دوم: منابع درآمد، مأخذ و نحوه احتساب و وصول حق بیمه

ماده ۸- منابع درآمدی صندوق، میزان و مأخذ احتساب حق بیمه، به شرح زیر می باشد:

۱- حق بیمه به میزان بیست و شش در صد (۲۶٪) حقوق و مزایا و فوق العاده های متعلق به بیمه شده در هرماه است که هفت درصد (۷٪) آن به عهده بیمه شده و نوزده درصد (۱۹٪) آن نیز توسط کارفرما تأمین و پرداخت می گردد.

۲- وجوه و دارایی های صندوق و درآمدهای حاصل از سرمایه گذاری و مدیریت وجوه و ذخایر و اموال صندوق.

۳- حق پذیرش و عضویت بیمه شدگان.

۴- وجوه حاصل از خسارات و جریمه های نقدی مقرر در این آیین نامه.

۵- هدایا و کمک های اشخاص.

۶- بدهی ها، کمک ها و تعهدات قانونی دولت و سایر اشخاص به صندوق.

۷- سایر منابع و دارایی های مقرر در ماده (۱۸) اساسنامه صندوق.

۸- سهم دولت، موضوع جزء (۱) بند (ی) ماده (۶) قانون ساختار نظام جامع رفاه و تأمین اجتماعی، با رعایت قوانین و مقررات مربوط.

تبصره ۱- دو درصد (۲٪) از مأخذ محاسبه حق بیمه مذکور در بند (۱) این ماده (سهم کارفرما)، برای تأمین هزینه های حق درمان بازنشستگان، از کارافتادگان و بازماندگان و مقرری بگیران بیکاری تخصیص می یابد و بقیه به سایر تعهدات اختصاص خواهد یافت.

تبصره ۲- سه در صد (۳٪) از مأخذ محاسبه حق بیمه مذکور به عنوان "حق بیمه بیکاری"، علاوه بر حق بیمه مقرر در بند (۱) این ماده، برای بیمه شدگان مشمول قانون کار، رأساً توسط کارفرمای ذی ربط به صندوق پرداخت می شود.

ماده ۹- حداقل حقوق و مزایا و فوق العاده های مشمول کسر حق بیمه در صندوق، با توجه به مصوبات هیأت وزیران و در خصوص مشمولین قانون کار برابر مصوبات شورای عالی کار، تعیین می گردد.

ماده ۱۰- کارفرما مسئول ارسال لیست بیمه شدگان و پرداخت کامل و به موقع حق بیمه سهم خود و بیمه شده به صندوق می باشد و مکلف است در موقع پرداخت حقوق و مزایا و فوق العاده های مربوطه، سهم بیمه شده را کسر نموده و سهم خود را بر آن افزوده و به صندوق تأدیه نماید. در صورتی که کارفرما از کسر حق بیمه سهم بیمه شده خودداری نماید، شخصاً مسئول پرداخت آن خواهد بود و تأخیر کارفرما در پرداخت حق بیمه یا عدم پرداخت آن رافع مسئولیت و تعهدات قانونی صندوق در مقابل بیمه شده نخواهد بود.

تبصره ۱- هرگونه مسئولیت و خسارت و جرائم ناشی از عدم پرداخت یا تأدیه به‌موقع تمام یا بخشی از حق بیمه به عهده کارفرمای ذی‌ربط می‌باشد. نقل و انتقال عین یا منافع کارگاه به کارفرمای جدید، رافع مسئولیت مذکور نمی‌باشد و در هر صورت کارفرمای قدیم و جدید در پرداخت حق بیمه ایام مربوطه و خسارت و جرائم متعلقه، مسئولیت تضامنی دارند.

تبصره ۲- صندوق مکلف است در مورد ضمانت اجرای نحوه وصول به‌موقع حق بیمه و خسارات و جرائم مربوطه، پیش‌بینی لازم را در مفاد قرارداد با کارفرما و یا روش‌های دیگر به‌عمل آورد.

تبصره ۳- در مورد بیمه‌شدگان اختیاری (اعم از ادامه بیمه به صورت اختیاری یا خویش‌فرما)، پرداخت سهم بیمه‌شده، کارفرما و حق عضویت سالانه برعهده بیمه‌شده قرار دارد و کلیه تعهدات و مسئولیت‌های حقوقی مربوط به پرداخت کامل و به‌موقع موارد یادشده، برعهده بیمه‌شده می‌باشد.

ماده ۱۱- لیست حق بیمه و جمع مبالغ مربوط به کسورات، اعم از سهم بیمه‌شده و کارفرما برای هرماه، حداکثر باید تا پایان ماه بعد، توسط کارفرما و به روش اعلامی صندوق، تحویل شده و به حساب‌های ذی‌ربط صندوق واریز می‌گردد.
تبصره ۱- در صورت عدم ارسال لیست حق بیمه در موعد مقرر از سوی کارفرما، صندوق می‌تواند حقوق و مزایا و فوق‌العاده‌های مشمول کسورات بیمه را رأساً تعیین و حق بیمه مربوطه و خسارت و جرائم متعلقه را از کارفرما مطالبه و وصول نماید.

تبصره ۲- در صورت عدم فعالیت تمام یا بخشی از کارگاه یا خاتمه کار هر یک از بیمه‌شدگان، کارفرما مکلف است مراتب را حداکثر تا پایان مهلت ارسال لیست موضوع این ماده، به صندوق اطلاع دهد.

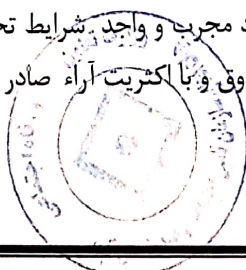
تبصره ۳- پرداخت حق بیمه از سوی کارفرما به صندوق، به منزله اطلاع و پذیرش وی از تمامی مفاد این آیین‌نامه و اساسنامه صندوق می‌باشد. مفاد این تبصره به نحو مقتضی اطلاع‌رسانی خواهد شد.

ماده ۱۲- صندوق مکلف است حداکثر ظرف مدت شش ماه از تاریخ دریافت لیست حق بیمه، نسبت به بررسی آن (در صورت لزوم از طریق بازرسی، انجام تحقیقات و یا مشاهده دفاتر قانونی کارگاه) اقدام نموده و در صورت مشاهده مغایرت در تعداد کارکنان یا میزان حقوق و مزایا و فوق‌العاده‌های مشمول کسر حق بیمه، مراتب را به کارفرما ابلاغ نماید. کارفرما در صورت اعتراض می‌تواند به هیأت تشخیص مطالبات صندوق مراجعه نماید. چنانچه هیأت تشخیص مطالبات اعتراض را در تمام یا بخشی از آن مورد پذیرش قرار ندهد، کارفرما مکلف است مبلغ حق بیمه را به انضمام خسارات و جرائم متعلقه پرداخت نماید.

تبصره - صندوق مکلف است حداکثر ظرف مدت دو ماه از تاریخ دریافت لیست حق بیمه و عدم وجود مغایرت، نسبت به ثبت بیمه پردازی در سوابق بیمه‌شده اقدام نماید.

ماده ۱۳- چنانچه کارفرما به مبلغ حق بیمه و خسارات و جرائم مورد مطالبه صندوق، اعتراض داشته باشد، می‌تواند حداکثر ظرف مدت سی روز از تاریخ ابلاغ بدهی، اعتراض خود را به صورت مکتوب به صندوق تسلیم نماید. رسیدگی به اعتراض مذکور، حداکثر ظرف مدت یک ماه برعهده هیأت تشخیص مطالبات صندوق، مرکب از پنج نفر افراد مجرب و واجد شرایط تحصیلی و تخصصی مربوطه (به شرح ذیل) می‌باشد. رأی هیأت که در چارچوب ضوابط حاکم بر صندوق و با اکثریت آراء صادر می‌گردد، قطعی است:

۱- نماینده مدیرعامل صندوق (رئیس هیأت).

۲- نماینده هیأت مدیره صندوق.

۳- عضو منتخب دبیرخانه هیأت اماناء.

۴- عضو منتخب نماینده کارفرمایان در هیأت اماناء صندوق.

۵- عضو منتخب نماینده بیمه‌شدگان در هیأت اماناء صندوق.

تبصره ۱- صندوق مکلف است در اجرای تبصره ماده (۳۱) قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل (۴۴) قانون اساسی، تمهیدات و اقدامات لازم را از جمله اجرای مواد (۴۹) و (۵۰) قانون تأمین اجتماعی، در رابطه با کارفرمایان مشمول به عمل آورد.

تبصره ۲- بیمه شده می‌تواند حداکثر ظرف مدت شش ماه پس از پایان هرماه، در صورت وجود دلایل معتبر مبنی بر عدم ارائه لیست یا عدم پرداخت کامل حق بیمه مربوط به خود توسط کارفرما (شامل ایام کارکرد، میزان حقوق و مزایا و فوق‌العاده‌های مشمول کسر حق بیمه و یا نوع شغل)، به هیأت تشخیص مطالبات مراجعه نموده و درخواست رسیدگی نماید.

ماده ۱۴- چنانچه کارفرما در موعد مقرر نسبت به تنظیم و ارائه لیست حق بیمه به روش مقرر صندوق اقدام ننماید، ملزم به پرداخت جریمه نقدی به میزان ده درصد (۱۰٪) مبلغ حق بیمه همان ماه می‌باشد.

تبصره ۱- چنانچه کارفرما در موعد مقرر تمام یا بخشی از حق بیمه و بیمه بیکاری مربوط به هرماه را پرداخت ننماید، علاوه بر تأدیه اصل حق بیمه و بیمه بیکاری، ملزم به پرداخت جریمه نقدی به میزان شش در هزار و بر مبنای ارزش واقعی روز، بابت تمام یا کسر بدهی قطعی پرداخت نشده به ازاء هر روز تأخیر می‌باشد.

تبصره ۲- دستورالعمل نحوه محاسبه و دریافت خسارات و جرائم عدم ارائه لیست یا عدم پرداخت به موقع حق بیمه به صندوق و یا تقسیط آن و همچنین نحوه تشکیل و اداره جلسات هیأت تشخیص مطالبات، حداکثر ظرف مدت سه ماه با پیشنهاد مدیرعامل به تصویب هیأت مدیره صندوق رسیده و پس از تأیید دبیرخانه هیأت اماناء اجرا می‌گردد. تا زمان تدوین دستورالعمل مذکور، ضوابط فعلی صندوق در این رابطه (در صورت عدم مغایرت با مفاد این آیین‌نامه)، به قوت خود باقی است.

تبصره ۳- انجام وظایف دبیرخانه هیأت تشخیص مطالبات برعهده صندوق می‌باشد. دبیر هیأت توسط مدیرعامل صندوق تعیین می‌گردد.

تبصره ۴- افزایش تعداد هیأت‌های مذکور، با توجه به حجم امور محوله، منوط به تصویب هیأت مدیره و تأیید دبیرخانه هیأت اماناء می‌باشد.

ماده ۱۵- سابقه بیمه‌پردازی قابل قبول برای بازنشستگی و استفاده از سایر حمایت‌های مقرر در این آیین‌نامه عبارت است از مجموع مدت بیمه‌پردازی بیمه‌شده در صندوق و همچنین سوابق پرداخت حق بیمه و بازنشستگی بیمه‌شده در سایر صندوق‌های بیمه و بازنشستگی و سایر سوابق مورد پذیرش صندوق که براساس قوانین و مقررات مربوطه و بخشنامه‌های صادره صندوق، به صندوق منتقل شده باشد. مفاد این ماده به نحو مقتضی از سوی صندوق اطلاع‌رسانی خواهد شد.

تبصره ۱- تأثیر سوابق بیمه و بازنشستگی منتقله از سایر صندوق‌های بازنشستگی به صندوق، جهت استفاده از مستمری بازنشستگی منوط به دارا بودن حداقل پنج سال سابقه پرداخت حق‌بیمه به صندوق، در زمان بازنشستگی می‌باشد.

تبصره ۲- مدت خدمت نظام‌وظیفه بیمه‌شده که حق‌بیمه آن با رعایت مفاد این آیین‌نامه به صندوق پرداخت یا تعیین تکلیف شده باشد، جزو سابقه بیمه‌پردازی جهت برقراری مستمری و سایر حمایت‌های موضوع این آیین‌نامه محسوب می‌گردد. دستورالعمل اجرایی این تبصره، با پیشنهاد مدیرعامل به تصویب هیأت‌مدیره صندوق می‌رسد.

ماده ۱۶- متوسط حقوق و مزایای بیست و چهار ماه آخر عنوان‌شده در این آیین‌نامه برای محاسبه مستمری یا سایر حمایت‌های مربوطه عبارت است از مجموع حقوق و مزایا و فوق‌العاده‌های بیمه‌شده که براساس آن حق‌بیمه به صندوق پرداخت شده است، ظرف مدت آخرین بیست و چهار ماه پرداخت حق‌بیمه، تقسیم بر بیست و چهار. همچنین متوسط کل حقوق و مزایای عنوان‌شده در این آیین‌نامه برای محاسبه مستمری یا سایر حمایت‌های مربوطه عبارت است از مجموع حقوق و مزایا و فوق‌العاده‌های بیمه‌شده که براساس آن حق‌بیمه به صندوق پرداخت شده است، ظرف تمامی دوران مشارکت بیمه‌شده در صندوق، تقسیم بر تمامی مدت مذکور به ماه.

فصل سوم: مقررات بازنشستگی

ماده ۱۷- بیمه‌شده با داشتن هر یک از شرایط زیر و با اطلاع کارفرمای متبوع خود می‌تواند تقاضای بازنشستگی نماید و صندوق مکلف به قبول آن است:

الف- داشتن حداقل ۶۰ سال تمام سن برای آقایان و ۵۵ سال تمام سن برای بانوان، با حداقل ۲۰ سال سابقه بیمه پردازی.

ب- داشتن ۳۵ سال سابقه بیمه پردازی، بدون شرط سنی.

پ- داشتن ۵۰ سال تمام سن برای آقایان با حداقل ۳۰ سال سابقه بیمه پردازی و داشتن ۴۵ سال تمام سن برای بانوان با حداقل ۲۵ سال سابقه بیمه پردازی.

تبصره ۱- بازنشستگی براساس بند (پ) این ماده، در اجرای بند (الف) ماده (۲۱) منوط به محاسبه بر اساس تبصره (۴) بند (الف) ماده (۲۱) این آیین‌نامه می‌باشد.

تبصره ۲- در اجرای حکم این ماده، شرایط سن و سابقه و سایر ضوابط مقرر برای بازنشستگی بیمه‌شده ایثارگر، به شرح مقرر در قوانین و مقررات مربوطه، مشروط به پرداخت بارمائی توسط دولت و یا دستگاه ذیربط بوده و در صورت عدم پیش‌بینی، تابع احکام مقرر در این آیین‌نامه است.

ماده ۱۸- کارفرما می‌تواند بازنشستگی بیمه‌شدگانی را که حداقل پنج سال پس از رسیدن به سن بازنشستگی مقرر در بندهای (الف) و (ب) ماده (۱۷) این آیین‌نامه به کار خود ادامه داده‌اند، از صندوق تقاضا نماید.

ماده ۱۹- بیمه‌شده که تمام یا بخشی از ایام بیمه پردازی را در کارهای سخت و زیان‌آور که نتیجه آن فرسودگی و کاهش توانایی‌های جسمی و روحی، بیماری شغلی و عوارض ناشی از آن است، اشتغال داشته باشد، در صورت دارا بودن حداقل ۲۰ سال

متوالی و یا ۲۵ سال متناوب سابقه اشتغال در مشاغل مذکور که در هر مورد کسور بازنشستگی مربوطه را به طور کامل به صندوق پرداخت نموده باشد، بدون محدودیت سنی می‌تواند از طریق کارفرمای متبوع خود یا شخصاً، تقاضای بازنشستگی نماید.

تبصره ۱- احتساب مدت خدمت نظام‌وظیفه بیمه‌شده، به‌عنوان سابقه اشتغال در مشاغل سخت و زیان‌آور، تابع قوانین و مقررات مربوطه می‌باشد.

تبصره ۲- تحقق بازنشستگی به شرح مواد (۱۷) الی (۱۹) این آیین‌نامه منوط به سپری شدن حداقل پنج سال از تاریخ شروع عضویت و پرداخت کسور بازنشستگی مدت مذکور به صندوق می‌باشد.

ماده ۲۰- دستورالعمل مربوط به نحوه محاسبه و وصول حق‌بیمه مزاد بابت سنوات اشتغال در مشاغل سخت و زیان‌آور و همچنین فرآیند تعیین و تشخیص مشاغل سخت و زیان‌آور و چگونگی برقراری حقوق بازنشستگی مشمولین این ماده، چگونگی تشکیل هیأت تشخیص و تطبیق و سایر موارد مربوط، متناسب با قانون تأمین اجتماعی (بالأخص قانون اصلاح تبصره ۲ الحاقی به ماده ۷۶ قانون اصلاح مواد ۷۲ و ۷۷ و تبصره ماده ۷۶ قانون تأمین اجتماعی، مصوب ۱۳۵۴ و الحاق دو تبصره به ماده ۷۶ م‌صوب ۱۳۷۱- م‌صوب ۱۳۸۰/۷/۱۴) و نوع سخت و زیان‌آوری شغل (م‌شابه با مشاغل گروه «الف» و «ب» مقرر در قوانین و مقررات مذکور)، حداکثر ظرف مدت سه ماه با پیشنهاد مدیرعامل به تصویب هیأت مدیره صندوق رسیده و پس از تأیید دبیرخانه هیأت اماناء اجرا می‌گردد. تا زمان تدوین دستورالعمل مذکور، ضوابط فعلی صندوق در این رابطه (در صورت عدم مغایرت با مفاد این اصلاحیه)، به قوت خود باقی است.

تبصره ۱- تحقق بازنشستگی در مشاغل گروه (الف)، منوط به تأدیه کامل مبلغ مورد مطالبه صندوق، توسط کارفرما یا تعیین تکلیف آن با موافقت صندوق می‌باشد.

تبصره ۲- در خصوص افرادی که شغل آنان در کمیته مشاغل سخت و زیان‌آور مشمول گروه (ب) شناخته شود، صندوق مکلف است نسبت به وصول مطالبات مربوطه از کارفرما و برقراری مستمری بازنشستگی فرد، اقدام نماید. مابه‌التفاوت مستمری بابت سنوات حاصل از ضریب سخت و زیان‌آور از کارفرما و مطابق دستورالعمل مذکور مطالبه و وصول خواهد شد.

ماده ۲۱- مستمری بازنشستگی به یکی از دو روش (الف) و (ب) زیر محاسبه و هر کدام که بیشتر باشد، تعیین و پرداخت می‌گردد:

الف- محاسبه و تعیین میزان مستمری بازنشستگی، به شرح ذیل:

$$\left[\begin{array}{c} \text{متوسط حقوق و مزایا تا ۲,۷۰۰,۰۰۰ ریال} \times ۴ \\ + \\ \text{مزداد بر ۲,۷۰۰,۰۰۰ ریال متوسط حقوق و مزایا} \times ۲ \end{array} \right] \times \left[\begin{array}{c} \text{سابقه موزون} \\ + \\ \frac{1}{2} \text{ سابقه احراز محاسباتی} \end{array} \right]$$

= حقوق بازنشستگی

۱۲×۳۰

تبصره ۱- سابقه موزون عبارت است از سابقه بیمه پردازی قابل قبول برای بازنشستگی، با منظور داشتن ضرایب ذیل:

ضریب	سابقه بیمه پردازی
۱	تا ۱۲۰ ماه
۲	مازاد بر ۱۲۰ ماه تا ۲۴۰ ماه
۳	مازاد بر ۲۴۰ ماه

تبصره ۲- سابقه بیمه پردازی در مشاغل سخت و زیان‌آور در هر دوره پرداخت و پس از اعمال ضریب (۱/۵)، مشمول سابقه موزون مطابق جدول تبصره (۱) فوق خواهد بود.

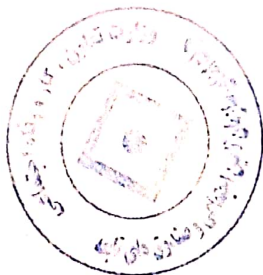
تبصره ۳- هرگونه تغییر در ضریب ثابت ریالی مذکور، متناسب با افزایش سالیانه حداقل حقوق پایه مشمولین قانون کار، منوط به تصویب در بودجه سنواتی صندوق می‌باشد.

تبصره ۴- در محاسبه مستمری به روش مقرر در این بند، چنانچه در هنگام بازنشستگی، آقایان بین ۵۰ تا ۵۵ سال تمام سن و بانوان بین ۴۵ تا ۵۰ سال تمام سن داشته باشند، به ازای هر سال کسری سن، معادل دو درصد (۰/۲) و چنانچه آقایان بین ۵۵ تا ۶۰ سال تمام سن و بانوان بین ۵۰ تا ۵۵ سال تمام سن داشته باشند، به ازای هر سال کسری سن، معادل یک درصد (۰/۱) از حقوق مستمری آنان کسر می‌گردد. افراد مشمول بندهای (الف) و (ب) ماده (۱۷) این آیین‌نامه، از مشمول این تبصره مستثنی می‌باشند.

ب- میزان مستمری بازنشستگی، عبارت است از یک/سی‌ام متوسط حقوق و مزایای ۲۴ ماه آخر بیمه شده، ضرب در سنوات پرداخت حق بیمه مشروط بر آنکه از سی و پنج/سی‌ام متوسط حقوق و مزایای ۲۴ ماه آخر تجاوز ننماید، به شرح روش ذیل:

$$\text{سابقه بیمه پردازی قابل قبول} \times \text{متوسط حقوق و مزایای} \\ \text{برای بازنشستگی تا سقف ۳۵} \quad \text{۲۴ ماه آخر} \\ \text{سال} \\ \hline \text{حقوق} = \text{بازنشستگی} \\ \text{۳۰}$$

تبصره - در محاسبه حقوق بازنشستگی به روش بند (ب)، رعایت سقف (۷) برابر حداقل دستمزد مشمولین قانون کار الزامی است. نحوه محاسبه برای بیمه‌شدگانی که متوسط حقوق و مزایای مشمول کسر حق بیمه آنان در دو سال آخر بیشتر از (۷) برابر حداقل دستمزد مصوب شورای عالی کار باشد، محاسبه حقوق بازنشستگی تا سقف هفت برابر مذکور به روش بند (ب) و مازاد بر آن (در طول سنوات بیمه پردازی، در صورت پرداخت حق بیمه مربوطه به صندوق) به شرح روش بند (الف) محاسبه و به میزان مستمری متعلقه اضافه می‌گردد.

فصل چهارم: مقررات از کارافتادگی

ماده ۲۲- بیمه شدگانی که طبق نظر پزشک معالج، غیرقابل علاج تشخیص داده شوند و پس از انجام معالجات لازم، طبق نظر کمیسیون پزشکی یا پزشک معتمد صندوق، توانایی خود را به صورت کلی یا جزئی از دست داده باشند، به ترتیب زیر با آنها رفتار می‌شود:

الف- چنانچه میزان کاهش قدرت کار بیمه‌شده ۶۶ درصد و بیشتر باشد، از کارافتاده کلی شناخته می‌شود.

ب- چنانچه میزان کاهش قدرت کار بیمه‌شده بین ۳۳ تا ۶۶ درصد و به علت حادثه ناشی از کار باشد از کارافتاده جزئی شناخته می‌شود.

تبصره ۱- منظور از حوادث ناشی از کار، همانند موارد مندرج در ماده (۶۰) قانون تأمین اجتماعی می‌باشد. کارفرما مکلف است در صورت وقوع حادثه ناشی از کار، اقدامات اولیه را برای جلوگیری از تشدید وضعیت حادثه‌دیده به‌عمل آورده و مراتب را حداکثر ظرف مدت سه روز، به صندوق اعلام نماید.

تبصره ۲- در صورتی که به موجب احکام مراجع قانونی یا قضایی ذیصلاح، ثابت شود وقوع حادثه ناشی از کار به علت عدم رعایت مقررات حفاظت فنی و مقررات بهداشتی و احتیاط لازم از سوی کارفرما یا نمایندگان وی بوده است، صندوق نسبت به برقراری مستمری از کارافتادگی یا بازماندگان اقدام نموده و هزینه‌های مربوطه را از کارفرما مطالبه و وصول خواهد نمود. در موارد مربوط به از کارافتادگی کلی یا فوت، مقصر می‌تواند با پرداخت ده سال مستمری مربوطه به صندوق، از این بابت بری‌الذمه شود.

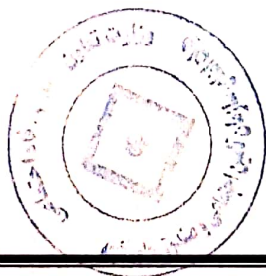
تبصره ۳- بیمه‌شده باید قابلیت و استعداد جسمانی متناسب با کارهای ارجاعی را داشته باشد و کارفرما مکلف است قبل از به‌کارگیری یا تغییر نوع کار، ترتیب معاینات پزشکی وی را مطابق با ضوابط صندوق بدهد. چنانچه کارفرما از انجام این موضوع استنکاف نموده و موجب بروز حادثه یا شدت بیماری بیمه‌شده گردد، صندوق مکلف است حمایت‌های موضوع این آیین‌نامه را نسبت به بیمه‌شده اجرا نموده و هزینه‌های مربوطه را از کارفرما مطالبه و وصول نماید.

ماده ۲۳- بیمه‌شده‌ای که در اثر حادثه ناشی از کار یا بیماری شغلی، از کارافتاده کلی شناخته شود بدون در نظر گرفتن مدت پرداخت حق بیمه، استحقاق دریافت مستمری از کارافتادگی کلی ناشی از کار را خواهد داشت.

ماده ۲۴- نحوه محاسبه مستمری از کارافتادگی کلی همانند نحوه محاسبه مستمری بازنشستگی می‌باشد.

تبصره- در مورد بیمه‌شدگانی که دارای همسر بوده یا فرزند یا پدر یا مادر تحت تکفل داشته باشند و مستمری استحقاقی آنها از شصت درصد متوسط حقوق و مزایای آنها کمتر باشد، علاوه بر آن، معادل ده درصد مستمری استحقاقی به‌عنوان کمک، مشروط بر آنکه جمع مستمری و کمک از شصت درصد (۶۰٪) تجاوز نکند، پرداخت خواهد شد. در اجرای حکم این ماده، همسر، شوهر، فرزند، پدر یا مادر، با رعایت شرایط زیر، تحت تکفل بیمه‌شده محسوب می‌شوند:

۱- زوجه دائم بیمه‌شده.

۲- شوهر در صورتی که سن وی از ۶۰ سال تمام بیشتر باشد و یا به تشخیص کمیسیون‌های پزشکی یا پزشک معتمد صندوق، از کار افتاده کلی و نیازمند بوده و در هر دو حالت از صندوق یا سایر سازمان‌ها و صندوق‌های بیمه و بازنشستگی مستمری دریافت ننماید و معاش او توسط بیمه شده زن تأمین شود.

۳- فرزندان بیمه شده که حائز شرایط مقرر در فصل بازماندگان باشند.

۴- سن پدر از ۶۰ و سن مادر از ۵۵ سال تمام بیشتر بوده یا اینکه به تشخیص کمیسیون‌های پزشکی یا پزشک معتمد صندوق، از کار افتاده کلی و نیازمند باشند و معاش آنها توسط بیمه شده تأمین و در هر حال از صندوق یا سایر سازمان‌ها و صندوق‌های بیمه و بازنشستگی مستمری دریافت ننماید.

ماده ۲۵- به بیمه شده‌ای که در اثر حادثه ناشی از کار، بین سی و سه تا شصت و شش درصد توانایی کار خود را از دست داده باشد مستمری از کارافتادگی جزئی ناشی از کار پرداخت خواهد شد. میزان مستمری از کارافتادگی جزئی براساس حاصل ضرب درصد از کارافتادگی در مبلغ حاصل از روش محاسبه حقوق از کارافتادگی کلی محاسبه خواهد شد.

ماده ۲۶- بیمه شده‌ای که ظرف مدت ده سال قبل از وقوع حادثه غیر ناشی از کار یا ابتلا به بیماری، حداقل حق بیمه یک ساله کار را که متضمن حق بیمه نود روز کار ظرف یک سال قبل از وقوع حادثه یا بیماری منجر به از کارافتادگی باشد پرداخت نموده باشد، در صورت از کارافتادگی کلی حق استفاده از مستمری از کارافتادگی کلی غیر ناشی از کار ماهانه را خواهد داشت.

ماده ۲۷- دریافت حقوق از کارافتادگی جزئی، مانع از ادامه اشتغال بیمه شده در نزد کارفرمای ذی ربط و در مشاغل متناسب با وضعیت جسمی بیمه شده نمی‌باشد لیکن چنانچه وقوع حادثه منتسب به کارفرما یا نمایندگان وی نباشد، میزان حق بیمه سهم بیمه شده و کارفرما متناسب با درجه از کارافتادگی، قابل تعدیل از سوی صندوق می‌باشد.

تبصره- حقوق از کارافتادگی جزئی، متناسب با افزایش سالیانه مستمری از کارافتادگی کلی، افزایش می‌یابد.

ماده ۲۸- مستمری از کارافتادگی کلی در صورت از بین رفتن شرایط یا اشتغال مجدد مستمری بگیر، قطع می‌گردد. در صورت تقلیل میزان از کارافتادگی، حسب مورد مستمری از کارافتادگی جزئی قابل پرداخت است.

تبصره ۱- هرگاه میزان از کارافتادگی جزئی ناشی از کار، افزایش یابد و یا منجر به از کارافتادگی کلی گردد، تجدیدنظر در پرداخت مستمری با توجه به شرایط حادث، به عمل می‌آید.

تبصره ۲- مستمری از کارافتادگی کلی یا جزئی، ظرف مدت سه سال از تاریخ آخرین برقراری، با توجه به نتایج پزشکی و به درخواست بیمه شده یا صندوق، قابل تجدیدنظر است.

فصل پنجم: مستمری بازماندگان

ماده ۲۹- بازماندگان واجد شرایط بیمه شده متوفی در یکی از حالات زیر مستمری دریافت خواهند داشت:

۱- در صورت فوت بیمه شده بازنشسته.

۲- در صورت فوت بیمه شده از کارافتاده کلی مستمری بگیر.

۳- در صورت فوت بیمه شده، با هر میزان سابقه بیمه پردازی.

ماده ۳۰- چنانچه بیمه شده متوفی فاقد شرایط مقرر در ماده فوق باشد و یا بدون دریافت یا انتقال ذخیره بیمه پردازی، با صندوق قطع رابطه نموده و تحت پوشش و یا مشترک صندوق بیمه و بازنشستگی دیگری نباشد، بازماندگان وی در صورت وجود شرایط زیر از مستمری بهره‌مند می‌گردند:

۱- چنانچه بیمه شده متوفی دارای حداقل بیست سال تمام سابقه پرداخت حق بیمه به صندوق باشد، بازماندگان وی از مستمری برخوردار می‌گردند.

۲- در صورت فوت بیمه شده‌ای که بین ده تا بیست سال سابقه پرداخت حق بیمه داشته باشد، به بازماندگان وی متناسب با سنوات پرداخت حق بیمه، مستمری پرداخت می‌گردد.

۳- چنانچه سابقه پرداخت حق بیمه متوفی بیش از یک سال و کمتر از ده سال باشد، مستمری متناسب با سنوات، قابل پرداخت است لیکن بازماندگان متوفی می‌توانند با تکمیل سنوات تا ده سال و پرداخت کامل حق بیمه، از حقوق وظیفه به همان نسبت بهره‌مند شوند. دستورالعمل میزان و نرخ حق بیمه موضوع این بند جهت تکمیل سابق بیمه پردازی، با رعایت اصول محاسبات بیمه‌ای توسط مدیرعامل تهیه و به تصویب هیأت مدیره صندوق رسیده و پس از تأیید دبیرخانه هیأت امناء اجرا می‌گردد.

ماده ۳۱- نحوه محاسبه مستمری بازماندگان با رعایت ضوابط مقرر در این فصل، همانند نحوه محاسبه مستمری بازنشستگی می‌باشد.

ماده ۳۲- بازماندگان واجد شرایط بیمه شده متوفی از لحاظ استحقاق دریافت حقوق مستمری، به شرح ذیل می‌باشند:

الف- زوجه دائمی بیمه شده، معادل پنج سهم. در صورتی که بیمه شده متوفی دارای چند همسر دائمی باشد، حقوق وظیفه به تساوی بین آنان تقسیم خواهد شد.

تبصره ۱- ازدواج زوجه دائم بیمه شده متوفی مانع دریافت حقوق مذکور نیست و در صورت فوت شوهر بعدی و تعلق حقوق به زوجه در اثر آن، بیشترین مستمری ملاک عمل است.

تبصره ۲- دریافت حقوق یا مستمری بازنشستگی یا از کارافتادگی توسط زوجه بیمه شده متوفی از صندوق یا سایر صندوق‌های بیمه و بازنشستگی، مانع دریافت حقوق وظیفه یا مستمری متوفی نیست.

ب- شوهر در صورتی که معلول و از کارافتاده کلی و نیازمند بوده و تحت تکفل همسر متوفی خود باشد، معادل پنج سهم.

پ- فرزندان تا پایان سن بیست سالگی تمام و در صورت ادامه تحصیل در مؤسسات عالی آموزشی تا پایان سن بیست و پنج سالگی تمام، معادل دو و نیم سهم.

ت- فرزندان مؤنث در صورت نداشتن شرایط مقرر در بند (پ) فوق، مشروط به نداشتن شغل و شوهر (اعم از ازدواج دائم یا موقت) و عدم تمکن مالی و یا مستمری عدم دریافت دیگر از صندوق و یا سایر سازمان‌ها و صندوق‌های بازنشستگی، معادل دو و نیم سهم.

ث- فرزندان معلول یا ناقص‌العضو بیمه شده متوفی که برابر نظر کمیسیون پزشکی یا پزشک معتمد صندوق، قادر به انجام کار نباشند تا زمان استمرار شرایط مذکور، معادل دو و نیم سهم.

ج- پدر و مادر متوفی مشروط بر اینکه در زمان فوت بیمه شده، تحت تکفل وی بوده و نیازمند باشند و مادر فاقد شوهر (اعم از ازدواج دائم یا غیردائم) باشد، معادل دو سهم.

تبصره ۳- دریافت حقوق وظیفه مادران متوفی توسط فرزندان، با رعایت شرایط مذکور در این ماده مانع از دریافت همزمان حقوق وظیفه پدران آنها نمی‌باشد.

تبصره ۴- منظور از کفالت افراد در این آیین‌نامه، اعم از ولایت، حضانت، قیومت و یا سرپرستی، به موجب قانون یا احکام و تصمیمات صادره از مراجع قضایی و قانونی ذیصلاح جهت نگهداری و یا پرداخت نفقه افراد، می‌باشد.

تبصره ۵- حقوق وظیفه به شرح فوق بین بازماندگان قانونی بیمه‌شده تقسیم می‌گردد. هرگاه سهم هر یک از بازماندگان به دلایل قانونی قطع گردد، سهم مزبور به همان نسبت به سهام باقی بازماندگان افزوده می‌شود.

ماده ۳۳- صندوق مکلف است تا تعیین تکلیف بازماندگان و انجام مراحل اداری و برقراری مستمری، نسبت به پرداخت مستمری به میزان آخرین حقوق و مزایای و فوق‌العاده‌های مشمول کسر حق بیمه، به بازماندگان تحت تکفل وی به صورت علی‌الحساب و حداکثر به مدت سه ماه اقدام نماید.

ماده ۳۴- هزینه کفن و دفن بیمه‌شده متوفی، از طرف صندوق و معادل حداقل حقوق بازنشستگی در سال فوت، پرداخت می‌گردد.

فصل ششم: مقررات بیمه بیکاری، بیمه درمان، حق کهولت و کمک عائله‌مندی و ازدواج

ماده ۳۵- حق بیمه بیکاری معادل سه درصد (۳٪) حقوق و مزایا و فوق‌العاده‌های مشمول کسورات بیمه‌شده برای مشمولین قانون کار است که تمام آن توسط کارفرما تأمین و به صندوق پرداخت خواهد شد. دستورالعمل نحوه انجام بیمه بیکاری و پرداخت مقرری بیکاری به بیمه‌شدگان مشمول، متناسب با ضوابط مقرر در قانون بیمه بیکاری (مصوب ۱۳۶۹) و آیین‌نامه اجرایی این قانون، حداکثر ظرف مدت سه ماه با پیشنهاد مدیرعامل به تصویب هیأت مدیره صندوق رسیده و پس از تأیید دبیرخانه هیأت امنا اجرا می‌گردد. تا زمان تدوین دستورالعمل مذکور، ضوابط فعلی صندوق در این رابطه (در صورت عدم مغایرت با مفاد این آیین‌نامه)، به قوت خود باقی است.

تبصره ۱- انجام بیمه بیکاری در خصوص سایر بیمه‌شدگان، منوط به پذیرش و تعهد کارفرما در پرداخت حق بیمه مذکور می‌باشد.

تبصره ۲- تشخیص بیکاری برعهده هیأت تشخیص مرکب از سه نفر، شامل نمایندگان صندوق، کارفرمایان و بیمه‌شدگان می‌باشد. در اجرای این تبصره، انتخاب نماینده صندوق برعهده مدیرعامل صندوق و انتخاب نماینده کارفرمایان و بیمه‌شدگان برعهده نماینده آنان در هیأت امنا صندوق می‌باشد. رأی هیأت مذکور که با اکثریت آراء صادر می‌گردد، قطعی است.

ماده ۳۶- صندوق مکلف است از محل دو درصد (۲٪) سهم درمان که به‌عنوان "حق درمان بازنشستگان، ازکارافتادگان و وظیفه‌بگیران و مقرری‌بگیران بیکاری" به صندوق پرداخت می‌گردد، بازده‌های متعلقه و سایر منابع حاصل از سرمایه‌گذاری و اموال و دارایی‌های صندوق نسبت به مشارکت در تأمین هزینه‌های بهداشت و درمان مقرری‌بگیران بیکاری و بازنشستگان و ازکارافتادگان کلی و وظیفه‌بگیران و عائله تحت تکفل آنان، در چارچوب بودجه سنواتی اقدام نماید. دستورالعمل نحوه اجرای این حکم و ارائه خدمات مربوطه حداکثر ظرف مدت سه ماه با پیشنهاد مدیرعامل به تصویب هیأت مدیره صندوق رسیده و پس از تأیید دبیرخانه هیأت اماناء اجرا می‌گردد.

تبصره ۱- کمک هزینه از پافتادگی به منظور جبران بخشی از هزینه‌های نگهداری و مراقبت مشمولین درمان که بر اساس نظر کمیسیون پزشکی صندوق، نیاز به استفاده از خدمات پرستاری دارند، در چارچوب اعتبارات مصوب بخش درمان و شرایط مقرر در دستورالعمل مذکور، پرداخت می‌گردد.

تبصره ۲- نحوه تعیین عائله تحت تکفل موضوع این ماده، همانند بازماندگان بیمه‌شده متوفی می‌باشد.

ماده ۳۷- به بازنشستگان و ازکارافتادگان کلی و همسران تحت تکفل بیمه‌شده متوفی (ازدواج دائم) در صورت دارا بودن ۷۲ سال تمام سن و بالاتر، هرماه مبلغی تحت عنوان "حق کهولت" پرداخت خواهد شد. مبلغ مذکور هرساله و در صورت وجود اعتبارات لازم، در برنامه و بودجه سنواتی صندوق تعیین می‌گردد.

تبصره ۱- در صورت فوت بیمه‌شده بازنشسته یا ازکارافتاده کلی، حق کهولت قطع شده و پس از رسیدن سن همسر دائمی وی به ۷۲ سالگی تمام، مطابق مفاد این ماده هرماه حق کهولت در وجه همسر وی تا زمانی که مشمول دریافت حقوق وظیفه باشد، پرداخت می‌گردد.

تبصره ۲- در اجرای حکم این ماده، در صورت تعدد همسران دائم، مبلغ مذکور به تساوی بین آنان تقسیم می‌گردد.

ماده ۳۸- کارفرما مکلف است همانند سایر کارکنان با وضعیت مشابه و شاغل در کارگاه که بیمه‌شده صندوق نمی‌باشند، نسبت به پرداخت کمک هزینه عائله‌مندی به بیمه‌شده، مطابق با قوانین و مقررات مربوط اقدام نماید.

تبصره ۱- پرداخت کمک هزینه عائله‌مندی مستمری‌بگیران، در چارچوب ضوابط و اعتبارات مصوب، برعهده صندوق می‌باشد.

تبصره ۲- پرداخت کمک هزینه ازدواج دائم بیمه‌شده که ازدواج می‌نماید، مشروط بر اینکه در تاریخ ثبت رسمی ازدواج رابطه اشتغال او با کارفرما قطع نشده باشد و ظرف پنج سال قبل از تاریخ ازدواج، حداقل حق بیمه هفتصد و بیست روز کار را به صندوق پرداخت نموده باشد، برای یک‌بار برعهده صندوق است. مبلغ کمک هزینه مذکور معادل یک ماه متوسط حقوق و مزایا و فوق‌العاده‌های بیمه‌شده می‌باشد.

فصل هفتم: وضعیت بیمه‌شده پس از قطع خدمت و نحوه انجام بیمه اختیاری

ماده ۳۹- بیمه شده که به هر دلیل از اشتغال نزد کارفرمای متبوع خود خارج گردد، در صورت ادامه اشتغال نزد یکی دیگر از کارفرمایان، ادامه عضویت وی در صندوق، از تاریخ اشتغال جدید استمرار می‌یابد. کارفرما مکلف است نسبت به اعلام مراتب مذکور به صندوق، حداکثر ظرف مدت ۱۵ روز از تاریخ اشتغال اقدام نماید.

ماده ۴۰- بیمه‌شده می‌تواند در صورت بازخریدی، اخراج، استعفاء و استفاده از مرخصی بدون حقوق، بدون محدودیت زمان کماکان مشمول ضوابط صندوق باشد. در این صورت حق بیمه سهم بیمه‌شده و کارفرما، به عهده بیمه‌شده است.

ماده ۴۱- بیمه‌شدگان مشمول تبصره (۱) ماده (۲۱) قانون مدیریت خدمات کشوری، در صورت تمایل می‌توانند نسبت به ادامه بیمه پردازی خود در صندوق، با رعایت مفاد این آیین‌نامه اقدام نمایند. در اجرای حکم این ماده، سهم بیمه‌شده و کارفرما و همچنین حقوق و تعهدات آنان نیز مطابق با ضوابط مقرر در این آیین‌نامه می‌باشد.

ماده ۴۲- چنانچه بیمه شده از خدمت کارفرمای متبوع خود خارج شده و در نزد کارفرمای دیگری که عضو صندوق نمی‌باشد مشغول به کار شود، کارفرمای جدید ملزم است در چارچوب ضوابط این آیین‌نامه اقدام به پرداخت حق بیمه نماید و بیمه شده می‌تواند به عضویت خود در صندوق ادامه دهد.

ماده ۴۳- بیمه شده در صورت ادامه بیمه پردازی به صورت اختیاری، با امضای تعهدنامه مربوط، ملزم خواهد بود که حق بیمه ماهانه سهم خود، کارفرما و حق بیمه درمان را، جمعاً به میزان بیست و سه درصد (۲۳٪) به صندوق پرداخت نمایند. مبلغ حقوق و مزایای مبنای پرداخت بیست و سه درصد کسور حق بیمه موضوع این ماده، معادل پنجاه تا صد درصد متوسط حقوق و مزایایی است که بیمه‌شده قبل از ترک خدمت بر مبنای آن حق بیمه به صندوق پرداخت نموده است، مشروط بر اینکه این مبلغ از حداقل حقوق و دستمزد مشمولین قانون کار در ایام پرداخت حق بیمه به صورت اختیاری، کمتر نباشد.

تبصره ۱- صندوق می‌تواند در چارچوب مفاد این آیین‌نامه نسبت به انجام بیمه خویش‌فرما اقدام نماید.

تبصره ۲= دستورالعمل مربوط به اجرای این ماده، حداکثر ظرف مدت سه ماه با پیشنهاد مدیرعامل به تصویب هیأت مدیره صندوق رسیده و پس از تأیید دبیرخانه هیأت اماناء اجرا می‌گردد.

ماده ۴۴- بیمه شده در صورت عدم اشتغال و قطع رابطه بیمه پردازی می‌تواند ذخیره خالص بیمه پردازی سهم خود را بر اساس درخواست کتبی خود و موافقت صندوق، به انضمام یک سوم بازده سالانه تقسیم شده در پرونده فرد در سنوات بیمه پردازی، دریافت نموده و با صندوق تسویه حساب نماید. در اجرای حکم این ماده، ذخیره خالص بیمه پردازی سهم کارفرما و حق درمان و سایر موارد مربوط، به نفع صندوق باقی خواهد ماند.

تبصره - چنانچه مجموع سابقه بیمه پردازی کمتر از یک سال باشد، فقط کسور بیمه پردازی ذخیره‌شده سهم بیمه شده، بدون احتساب سود مذکور پرداخت خواهد شد.

ماده ۴۵- چنانچه بیمه شده با داشتن حداقل ۲۰ سال سابقه بیمه پردازی، بدون دریافت یا انتقال ذخیره بیمه پردازی با صندوق قطع رابطه نموده و تحت پوشش و یا مشترک صندوق بیمه و بازنشستگی دیگری نباشد، پس از رسیدن به سن ۶۵ سالگی تمام برای آقایان و ۶۰ سال تمام برای بانوان و یا در صورت فوت، حسب مورد برای آنان و یا بازماندگان واجد شرایط، مستمری ماهانه بر اساس مفاد این آیین‌نامه برقرار و پرداخت می‌گردد.

تبصره- در اجرای این حکم، موارد برقراری مستمری بازماندگان (مطابق با فصل پنجم این آیین‌نامه)، در هر صورت به قوت خود باقی است.

ماده ۴۶- چنانچه بیمه‌شده در زمان قطع رابطه عضویت با صندوق دارای سابقه بیمه پردازی لازم جهت احراز شرایط بازنشستگی (حداقل ۳۰ سال تمام برای آقایان و ۲۵ سال تمام برای بانوان) بوده ولی فاقد شرط سنی لازم باشد، در صورت عدم اقدام به انتقال یا تسویه ذخیره بازنشستگی مربوط، می‌تواند پس از رسیدن به حداقل سن بازنشستگی تعیین شده (۶۰ سال تمام سن)، درخواست برقراری مستمری بازنشستگی طبق ضوابط و مقررات مورد عمل صندوق را معمول دارد و حقوق بازنشستگی طبق مفاد این آیین‌نامه برقرار می‌گردد.

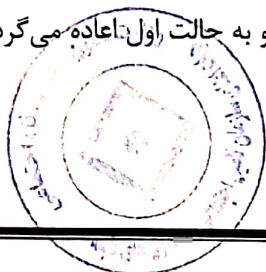
ماده ۴۷- تعهد و مسئولیت صندوق در برقراری مستمری از کارافتادگی و حقوق وظیفه بازماندگان در مورد بیمه شدگانی که از خدمت کارفرمای متبوع خود خارج شده و با صندوق نیز قطع رابطه عضویت نموده باشند (به استثناء مواردی که در این آیین‌نامه به تفصیل مشخص گردیده است)، مشروط به عدم اقدام به انتقال یا تسویه ذخیره بازنشستگی مربوط و عدم عضویت در صندوق بیمه و بازنشستگی دیگر، نود روز پس از تاریخ قطع رابطه بیمه پردازی پایان می‌پذیرد.

فصل هشتم: مقررات عمومی مربوط به مستمری‌ها

ماده ۴۸- در صورت فوت بیمه شده بازنشسته و یا از کارافتاده کلی و وجود بازماندگان واجد شرایط، مستمری بازنشستگی یا از کارافتادگی تبدیل به حقوق وظیفه شده و به بازماندگان مذکور پرداخت می‌گردد.

ماده ۴۹- هرگاه مستمری‌بگیر بازنشسته یا از کارافتاده به مدت شش ماه مستمری بازنشستگی یا از کارافتادگی کلی خود را مطالبه نکند، بازماندگان واجد شرایط وی حق دارند موقتاً مستمری یا حقوق وظیفه قانونی خود را تقاضا و دریافت کنند. در صورتی که معلوم شود شخص مذکور در حال حیات است، وضع مستمری از تاریخ احراز حیات به حالت قبل اعاده می‌گردد.

ماده ۵۰- هرگاه بیمه‌شده که از مستمری بازنشستگی یا مستمری از کارافتادگی کلی استفاده می‌نماید، به موجب احکام قطعی مراجع قضایی ذی‌ربط مفقودالایر شناخته شود، حقوق وظیفه به طور موقت جهت بازماندگان واجد شرایط وی برقرار و پرداخت می‌گردد. چنانچه بعداً معلوم شود که عضو مذکور فوت شده، حقوق وظیفه بازماندگان از تاریخ فوت بیمه‌شده، قطع می‌گردد و در صورتی که معلوم شود در قید حیات است حقوق وظیفه بازماندگان قطع و وضع مستمری او به حالت اول اعاده می‌گردد.

ماده ۵۱- میزان مستمری بازنشستگی، از کارافتادگی کلی و بازماندگان بیمه‌شده متوفی، به استثناء مواردی که در این آیین‌نامه برقراری مستمری به تناسب سابقه پرداخت حق بیمه پیش‌بینی شده است، نمی‌تواند کمتر از حداقل حقوق و دستمزد مشمولین قانون کار، در هر سال باشد.

تبصره- افزایش مستمری بازنشستگی و از کارافتادگی و حقوق وظیفه بازماندگان برای هر سال بر اساس تبصره ماده (۴) اساسنامه صندوق، با پیشنهاد مدیرعامل و تأیید هیأت مدیره صندوق و تصویب هیأت امناء، در چارچوب بودجه سنواتی، قابل ترمیم و پرداخت می‌باشد.

ماده ۵۲- بیمه‌شدگان صندوق و بازماندگان آنان در صورتی می‌توانند از مستمری بازنشستگی، مستمری از کارافتادگی و حقوق وظیفه بازماندگان استفاده نمایند که مدارک لازم مبنی بر استحقاق خود را تهیه و به صندوق تحویل دهند. صندوق مکلف است پس از دریافت مدارک لازم، طبق مفاد این آیین‌نامه و حداکثر ظرف مدت یک ماه، مستمری متعلق به آنان را برقرار و پرداخت نماید.

ماده ۵۳- در صورت ترک تابعیت هر یک از مستمری‌بگیران، حقوق مستمری آنان قطع و با بازماندگان آنان همانند بازماندگان بیمه‌شده متوفی رفتار خواهد شد. در اجرای این حکم، در صورت ترک تابعیت بازماندگان، با آنان مطابق با قوانین و مقررات جاری کشور رفتار خواهد شد.

ماده ۵۴- قطع، کاهش یا توقیف مستمری بازنشستگی و از کارافتادگی و حقوق وظیفه بازماندگان در قبال مطالبات دولت و سایر اشخاص یا محکومیت قضایی یا عناوین دیگر از این قبیل، مطابق با قوانین و مقررات مربوطه است.

تبصره ۱- در صورت عدم پیش‌بینی نحوه و میزان توقیف مستمری در قوانین مربوطه یا احکام و دستورات مراجع قانونی یا قضایی ذیصلاح، مطابق با احکام ذی‌ربط در قانون اجرای احکام مدنی رفتار خواهد شد.

تبصره ۲- صندوق می‌تواند در صورت موافقت مستمری‌بگیر، رأساً نسبت به کسر و برداشت از مستمری در قبال مواردی نظیر پرداخت اقساط تسهیلات یا تضمین تسهیلات دریافتی وی، حداکثر به میزان یک‌سوم مستمری متعلقه اقدام نماید.

ماده ۵۵- چنانچه مفاد این آیین‌نامه در خصوص چگونگی انجام موضوعات مربوطه ساکت باشد، مدیرعامل می‌تواند در چارچوب اساسنامه صندوق و با تأیید هیأت مدیره و تصویب هیأت امناء اقدام نماید.

ماده ۵۶- صندوق مکلف است نسبت به ایجاد بستر الکترونیکی مناسب جهت ارائه خدمات، از جمله درخواست نام‌نویسی و عضویت بیمه‌شدگان و کارفرمایان، دریافت لیست و حق بیمه و جرائم و خسارات مربوط، مشاهده سوابق بیمه پردازی، پرونده بیمه درمانی، خدمات بیمه بیکاری، دریافت درخواست‌ها، مکاتبات و اعتراضات و ابلاغ تصمیمات و آراء به ذینفعان (در حدود این آیین‌نامه) و همچنین اطلاع‌رسانی سایر موارد مربوطه اقدام نماید.

تبصره- نحوه احتساب مواعد و چگونگی انجام ابلاغ در این آیین‌نامه، مطابق با قانون آیین دادرسی دادگاه‌های عمومی و انقلاب در امور مدنی می‌باشد.

ماده ۵۷- مدیرعامل صندوق مکلف است نسبت به انتشار مفاد این آیین‌نامه و سایر ضوابط بیمه‌ای مورد عمل صندوق و همچنین آیین‌نامه‌های مصوب هیأت امناء، در پایگاه اطلاع‌رسانی خود اقدام نماید.

تبصره- کلیه بخشنامه‌ها و سایر ضوابط مصوب هیأت مدیره یا مدیرعامل صندوق که موجب ایجاد حق یا تکلیف برای بیمه‌شدگان، مستمری‌بگیران و کارفرمایان تحت پوشش صندوق گردد، ضمن ابلاغ برای اجرا، به دبیرخانه هیأت امناء ارسال خواهد شد. دبیرخانه مکلف است نسبت به بررسی موضوع در کمیته حقوقی، از نظر انطباق با قوانین و مقررات مربوطه اقدام نماید. در صورت اعلام مغایرت یا وجود ابهام توسط دبیرخانه، رئیس هیأت امناء می‌تواند حسب مورد نسبت به دستور لغو، توقف اجرا یا تجدیدنظر در ضوابط و مصوبات یادشده اقدام نماید.

ماده ۵۸- این آیین‌نامه در تاریخ ۱۴۰۰/۰۳/۰۳ به تصویب هیأت امناء صندوق رسید و از تاریخ ابلاغ، لازم‌الاجراء می‌باشد. صندوق مکلف است حداکثر ظرف مدت سه ماه نسبت به تهیه دستورالعمل‌ها و سایر ضوابط اجرایی مربوطه (در صورت عدم پیش‌بینی مهلت در مواد مربوطه این آیین‌نامه) اقدام نموده و مراتب را به تأیید دبیرخانه هیأت امناء برساند. کلیه دستورالعمل‌ها، بخشنامه‌ها و مصوبات مغایر با این آیین‌نامه و همچنین آیین‌نامه بیمه و بازنشستگی سابق صندوق، لغو می‌گردد.

تبصره- تا زمان تدوین دستورالعمل‌های مذکور، ضوابط فعلی صندوق در خصوص موضوع (در صورت عدم مغایرت با مفاد اساسنامه و این آیین‌نامه)، به قوت خود باقی است.

